

Skader blant World Cup-utøvere

Hver tredje skade i World Cup innen alpint, freestyle og snowboard er alvorlig. Registrering av skader hos ski- og snowboardutøvere bør gjøres gjennom intervju ved sesongslutt.

Hver tredje World Cup-utøver i alpint, freestyle og snowboard får hver vinter en skade som medfører fravær fra trening eller konkurranse. I avhandlingen *Injury surveillance in World Cup skiing and snowboarding* viser Tonje Wåle Flørenes at én av tre av disse skadene er alvorlige med over 28 dagers fravær. Flørenes og medarbeidere har intervjuet 2 121 utøvere og

har etablert et skadeovervåkingssystem.

– En tredel av utøverne hadde skader. De fleste skadene skjedde i løypa og førte til fravær. Blant utøvere i alpint, freestyle og snowboard var flesteparten av skadene alvorlige. Ikke overraskende fant vi at

Tonje Wåle Flørenes.
Foto privat

risikoen for å få en skade i alpint øker med kjørehastighet. I freestyle har kulekjøring færrest skader, men risikoen for skader i konkurranse er nesten dobbelt så høy i freestyle som i alpint. Likevel – skaderisikoen i disse idrettsgrenene er lavere enn i fotball, men risikoen for alvorlig skade er den samme. I langrenn, hopp og kombinert er det generelt få skader, sier Flørenes.

Intervjuer med utøvere og trenere ved sesongslutt var den beste metoden for å registrere skader. Skader i beinet dominerer, og kneskader er den vanligste skaden i alle disipliner med unntak av langrenn. Det var også høy forekomst av hodeskader, oftest hjernerystelser. I alpint er det flere skader hos menn enn hos kvinner. I freestyle er det ingen kjønnsforskjeller.

Anne Forus
anneforu@online.no
Tidsskriftet

Ordforklaringer

FIS: Det internasjonale skiforbundet.

Overvåkingssystem: Senter for idretts-skadeforskning og Tonje Flørenes har på oppdrag fra FIS etablert et overvåkingssystem – FIS Injury Surveillance System – for alle FIS-disipliner.

Doktorgradsinformasjon

Tonje Wåle Flørenes disputerte for ph.d.-graden ved Universitetet i Oslo 19.11. 2010.

MR lite nyttig ved akutt nakkesleng

MR av leddbånd i øvre deler av nakken hos pasienter med akutt nakkesleng gir ikke nyttig klinisk informasjon.

I sin avhandling konkluderer Nils Vetti med at MR ikke bør brukes som rutine på pasienter med akutt nakkesleng. Leddbåndene mellom nakken og hodet, alar- og transversalligamentene, er ikke synlige på røntgen eller computertomografi (CT), men kan visualiseres med en MR-metode tidligere utviklet ved Universitetet i Bergen. Hos pasienter med langvarige plager etter nakkesleng har MR-bilder vist forandringer i leddbåndene som kunne representere skade.

– Vi har sett på høyoppløselige MR-bilder av pasienter med nakkesleng tatt i akutfasen – inntil 13 dager etter bilulykken – og sammenliknet med MR-bilder av friske kontrollpersoner. Resultatene var motsatt av hva vi hadde en hypotese om, for forandringer i leddbåndene var like hyppige i begge gruppene. Forandringene kan derfor ikke forklares av ulykken, sier Vetti.

En oppfølgingsundersøkelse ble gjort for

å se om forandringer i leddbåndene på MR like etter ulykken økte risikoen for plager ett år etter.

– Vi fant at forandringer i leddbåndene ikke hadde noen prognostisk verdi. Konklusjonen er derfor at høyoppløselig MR ikke gir noen nyttig klinisk informasjon hos pasienter med akutt nakkesleng, sier Vetti.

Han har også for første gang forsøkt MR-metoden på pasienter med leddgikt. Hos disse pasientene kan leddbåndene mellom nakken og hodet rammes og medføre alvorlig instabilitet. Metoden var godt egnet til å visualisere leddbåndene hos pasienter med ulik grad av leddgikt, men kan foreløpig kun brukes som et nyttig forskningsverktøy.

Eline Feiring
eline.feiring@legeforeningen.no
Tidsskriftet

Nils Vetti.
Foto Herdlevær/UiB

Doktorgradsinformasjon

Nils Vetti disputerte for ph.d.-graden ved Universitetet i Bergen 10.12. 2010, med avhandlingen *MRI of the alar and transverse ligaments in whiplash-associated disorders and rheumatoid arthritis*.